De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

82ste jaargang
juni 2025

2

Mannenbond CGK

PAGINA IN DIT NUMMER:

2 Van de voorzitter
3 Meditatie Rust
5 Bijbelstudie Hooglied 4
9 Bijbelstudie Lukas (slot)
13 Nieuws uit Veenendaal
14 Lezing over vergeving
23 Boekbespreking
24 Districtsavond Mannenverenigingen Noord-Veluwe
28 mannenvereniging Bunschoten-Spakenburg

Colofon

Uitgave van de Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar
Volgende uitgave D.V. september 2025

Commissie van redactie
A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres
A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat
A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement
Leden € 20,- per jaar
Niet-leden € 25,- per jaar
Losse nummers € 7,50 per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Veenendaal

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden, hetzij electronisch, mechanisch door middel van fotokopie, microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht.

Van de voorzitter

Het is dinsdagmorgen 6 mei en buiten is het prachtig weer. Er liggen gedenkwaardige dagen achter ons. We stonden stil bij de vele doden die vielen door het brute geweld van de Tweede Wereldoorlog en bij de bevrijding van ons land, nu tachtig jaar geleden.

In onze kerken is het geen mooi weer. U zult, net zoals ik, grote zorgen hebben over de toekomst van ons kerkverband. Wij hebben onze kerken lief en velen van ons zijn er al vele jaren lid van. Hoe moet het verder met onze kerken? Ik zou het niet weten, u wel?

Ik denk dat wij als leden van de mannenvereniging nog maar één ding kunnen doen. Elke dag op onze knieën en de HEERE smeken om Zijn ontfermende genade. En om wijsheid voor het moderamen van de synode, hun adviseurs en de afgevaardigden naar de synode. Op hen rust een zware verantwoordelijkheid en dat zullen onze broeders heel goed beseffen. Laten we hen met ons hartelijk meeleven omringen en hen gedurig aan de HEERE opdragen in onze gebeden.

Intussen is het seizoen van de mannenvereniging (bijna) voorbij. Ik hoop dat u mag terugzien op goede en gezegende avonden. Het is een voorrecht dat we als mannenbroeders weer bij elkaar mochten komen en ons mochten buigen over het Woord van God. We zijn er de HEERE dankbaar voor. Tegelijk kijken we alweer uit naar het nieuwe seizoen. Ik hoop dat dan het werk van de mannenverenigingen weer een goede voortgang zal hebben.

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

Meditatie Rust

ds. A. van der Zwan

Er blijft dus nog een sabbatsrust over voor het volk van God.
(Hebreeën 4:9)

Recreatie
Rust. Een woord met een haast magische klank in een wereld vol onrust en gejaagdheid. We zoeken ernaar in deze zomermaanden. Sommigen vlakbij huis of misschien wel thuis, eenvoudigweg omdat er geen behoefte bestaat aan lange reizen. Thuisblijven kan ook noodgedwongen zijn, door ziekte of financiële beperkingen. Anderen zien hun plannen niet beperkt en trekken erop uit, met het gezin of in groepsverband, met bus, trein of vliegtuig. Maar allemaal met hetzelfde verlangen: om na de drukte van het afgelopen jaar ontspanning te vinden en nieuwe krachten te mogen opdoen.

Het is goed om in deze weken waarin zovelen zich inspannen om zich te ontspannen, een ogenblik te luisteren naar de Hebreeënbrief. Een brief waarin heel veel teruggegrepen en teruggeblikt wordt op de Oude Bedeling, die met de komst van Christus ten einde is gekomen. Soms is de terugblik bemoedigend, als de schrijver een aantal oudtestamentische gelovigen in hun volhardend vertrouwen op de HEERE ter navolging aan de lezers voorstelt. Soms is de terugblik waarschuwend, zoals in ons teksthoofdstuk. Daar worden ons mensen op reis geschilderd. Geen vakantiegangers, maar pelgrims, op weg door de woestijn. Een heel volk, uitgeleid uit het diensthuis met de belofte van God om eens te mogen ingaan in het land der rust, Kanaän. In hun leven is één ding heel duidelijk geworden: een belofte zonder meer is niet genoeg. Gods beloften krijgen hun vervulling slechts in het leven van hen die door geloof leven en zich in vertrouwen aan Zijn toezegging vastklampen. Dat geloof, gewerkt door Gods Geest, bleek de overgrote meerderheid van het verbondsvolk te missen. Toen bleek het verbond twee kanten te hebben: de zegen én de vloek. De schrijver haalt de ontzettende eed aan, die de HEERE in Psalm 95 zweert: *"Zij zullen Mijn rust niet binnengaan!"* Zo stierf een hele generatie in de woestijn, zonder ooit Kanaän te beërven. Geen deel aan de rust in het beloofde land, omdat men onderweg niet leerde rusten in Gods Woord en werk.

Die geschiedenis zou voor ons niet meer dan een aangrijpend verhaal uit het verleden zijn, ware het niet dat onze tekst vanuit de Oude Bedeling de lijnen doortrekt naar de Nieuwe. *"Er blijft dus nog een sabbatsrust over voor het volk van God."* Ook nu nog trekt er een volk door de woestijn van dit leven. Een volk dat eenmaal hoopt in te gaan in hét land der rust, het hemels Kanaän. Een volk dat in veel opzichten lijkt op het Israël dat eenmaal Egypte verliet. De ontberingen en de vijandschap die ze onderweg te lijden hebben, zijn niet minder hevig dan toen. De gesteldheid van het eigen hart, dat tot murmureren en opstandigheid geneigd is, is niet beter dan toen. Maar ook als het gaat om de vraag hóe ze hun reisdoel zullen bereiken, is het niet anders

dan toen: slechts door het geloof in Gods beloften. Door het gelovig volgen van de Middelaar, Die vooraan treedt op weg naar Kanaän en de weg baant door water en woestijnzand. Op kosten van en onder leiding van Christus, de meerdere Mozes en de volmaakte Jozua, bereikt het volk van God de rust van het beloofde land. Rust, die de moeite van Egypte, de vijandschap van Amalek en de ontberingen van de woestijn meer dan vergoedt.

Laten wij ons dan beijveren om die rust binnen te gaan, zal de schrijver even na onze tekst zeggen. Die aansporing hebben we nodig. Met het oog op het uiteindelijke doel van ons leven. Van nature gedoemd om in de woestijn te sterven, ongelovig en ongehoorzaam, moet er genade aan te pas komen om ons pelgrims te maken die uitzicht hebben. Anders wacht ons geen rust maar eeuwige onrust. Maar laten we met het oog daarop ook in de vakantietijd deze dingen onder ogen zien. Welke rust zoekt u als u met de auto volgepakt op weg gaat? Welk doel staat jou voor ogen als je met je vrienden incheckt bij de balie van het vliegveld? Zal deze vakantietijd als genadetijd gezien worden, bedoeld om de HEERE te zoeken en met Hem alleen te kunnen zijn? Of zijn we wel rustzoekers maar geen Godzoekers? Zal in deze vakantie blijken dat onze godsdienst slechts een optelsom is van regels en gewoonten die we er thuis op nahouden, maar die we ook rustig thuis kunnen achterlaten? Als onze godsdienst slechts een vorm is, die we naar gelang het jaargetijde kunnen aannemen of afleggen, héten we misschien wel Israel, maar zijn het niet. Er is maar één volk dat in de eeuwige rust zal ingaan en dat is het volk dat naar God genoemd is en Zijn eigendom mag zijn. Dat is een volk dat verlegen raakt om de gemeenschap met de HEERE Zelf. Dat in zichzelf gaat ontdekken: rust noch vrede wordt gevonden, om mijn zonden. Maar dat dan ook gaat leven van Gods beloften. En dat het dan mag ervaren door de werking van Gods Geest: bij de HEERE wordt de rust geschonken. Omwille van de Middelaar en Rustaanbrenger, Jezus Christus. Hier bij wijze van voorsmaak. Dan kan een vakantie ook een Elim zijn, waar bij fonteinen en palmbomen God zegt: rust een weinig. Maar om dan toegerust met nieuwe moed de ogen te mogen slaan naar de horizon. Vertrouwend: er blijft dan een rust over voor het volk van God.

Hooglied 4

ds. M.J. van Keulen

De bruid bezongen
In de eerste zeven verzen van Hooglied 4 wordt door de Bruidegom de schoonheid van de bruid bezongen. Het eerste en het zevende vers vormen als het ware de omlijsting van de woorden die de Bruidegom over zijn bruid spreekt. Hij beschrijft de bijzonderheden van haar lichamelijke schoonheid waarbij Hij begint bij de ogen en vervolgens systematisch naar beneden gaat. Dit gebeurt niet bedekt maar heel vrijmoedig en open. Maar steeds op een heel eerlijke en respectvolle manier.

De Bruidegom gebruikt beelden en metaforen die niet altijd even helder zijn voor hen die de cultuur van de schrijver niet kennen. Het zijn beelden die moeilijk door te trekken zijn naar onze huidige cultuur. Het zijn beelden die tot de verbeelding spreken en waar duidelijk liefde uit spreekt. Alles aan de bruid is mooi, er is geen enkel gebrek te vinden.

Een gesloten tuin
Na al die mooie en liefdevolle woorden over hoe de Bruidegom zijn bruid ziet, hoe zij Zijn hart heeft veroverd en hoe Hij verlangt om met haar samen te zijn, horen we hoe de Bruidegom haar in vers 12 vergelijkt met een gesloten tuin en een verzegelde bron. Bij een gesloten tuin moeten we denken aan een soort kruidentuin die ook wel iets wegheeft van een boomgaard. In de verzen 12-14 worden allerlei kruiden en bomen, planten en struiken genoemd. Er wordt zelfs een vergelijking gemaakt met het paradijs, ‘Uw scheuten vormen een paradijs…’

De tuin die beschreven wordt is geen tuin die men in Israël zal tegenkomen. De tuin komt voort uit de fantasie van de dichter. Er worden namelijk allerlei inheemse planten beschreven die alleen in verre oorden voorkwamen. Kruiden worden beschreven die een Israëliet kende van de import en de handel. Hij heeft het over granaatappels, een heerlijke vrucht waar je ook sap uit kon halen en een teken was van vruchtbaarheid. Verder heeft hij het over saffraan en nardus, planten die olie gaven. Kalmoes dat als medicijn gebruikt kon worden bij maagproblemen. Kaneel, wierook, mirre en aloë waar zalf of een heerlijk parfum van gemaakt kon worden. En verder een keur aan allerlei specerijen.

Zo ben jij Sulamit, mijn bruid, zingt Salomo. Haar liefde is als een heerlijke geur, die verfrist en geneest, als een heerlijke zalf die verzorgt. Haar schoonheid, is als heerlijke vruchten om van te genieten. Sulamit is een gesloten tuin. Of om het met dat andere beeld te zeggen een verzegelde fontein. We moeten dan denken aan een tuin die in die tijd omheind was met een haag of een muur om de planten en bomen te beschermen tegen allerlei dieren, indringers maar ook tegen de wind. Op één plaats zat er dan een hek waardoor je tuin binnen kon gaan. Een hek dat op slot werd gedaan of in die tijd verzegeld. Alleen de eigenaar had de sleutel om erbinnen te gaan of mocht het zegel verbreken.

Zo was het ook met een fontein of bron. Water was in het oude oosten erg schaars en kostbaar. Wie een fontein of bron bezat

dekte die toe en verzegelde die met een zegel van klei wat snel hard werd in de zon. Zo was duidelijk wie de eigenaar is en uit die bron mocht putten.

Zo ben jij mijn tuin, mijn fontein zegt Salomo tegen Sulamit. Alleen ik, alleen je bruidegom mag er binnenkomen. Alleen de Bruidegom mag genieten van haar heerlijke vruchten, haar liefde is voor Hem alleen, haar schoonheid, haar zorgzaamheid. Die is niet voor anderen, die geef je niet weg en laat je niet zien aan derden.

Op deze manier laat de Bijbel zien hoe het gaat in een relatie, bij verloofden, in het huwelijk. Zo hoort het te zijn. Dat de bruid het heerlijk vindt om aantrekkelijk te zijn voor de Bruidegom en dat de Bruidegom het heerlijk vindt dat zij dat alleen voor Hem is. Dat man en vrouw speciaal zijn voor elkaar en dat ook zo houden. Dat ze er zo voor elkaar zijn, de speciale aandacht, de zorg, de schoonheid en liefde is alleen voor die ander. Je bent een gesloten tuin.

We leven in een tijd waar we daar steeds minder van zien. De heiligheid van het

huwelijk, van de liefde en van de seksualiteit verdwijnt steeds meer. Mensen geven zich letterlijk en figuurlijk bloot. Tegenwoordig is er eerder sprake van een open tuin, een lusthof waar iedereen van kan genieten. Denk maar eens aan hoe men zichzelf presenteert op social media en internet. Foto's waar het lichaam nauwelijks bedekt is, uitdagende poses, alles om de aandacht van anderen te trekken. Dat zien we ook bij bepaalde kledingkeuze waar veel wordt blootgegeven. Als een gesloten tuin, bijzonder en kostbaar, mooi en lieflijk voor de ander, bruid en bruidegom. Zo is de verbintenis van Salomo met zijn bruid Sulamit ook het beeld van Christus en zijn gemeente.

De gemeente van Christus is Zijn eigendom, Zijn tuin. Verkregen van Zijn Vader voor de grondlegging van deze wereld. Een tuin van zondaren, verloren mensen, in Adam en Eva onder de vloek van het oordeel. Maar Hij heeft ze als Zijn tuin verkregen. Daarom heeft Hij ook Zijn tuin gekocht. Hij heeft betaald met Zijn kostbaar bloed, Hij heeft door lijden en sterven Zichzelf voor haar gegeven. Ja, door de dood aan het kruis. Hij heeft Zijn bruid, de gemeente verzegeld met Zijn heilige Geest. U bent van Mij, van niemand anders. Zijn Geest is het eigendomskenmerk van Hem. Het zou toch wat zijn als de Bruidegom dat van u en jou kan zeggen. Dat uw liefde en gebed als een heerlijke geur is voor Hem. Dat je zo alleen voor Hem bent. Zijn eigendom, Zijn bruid. Dat Hij alleen toegang heeft tot je hart.

Is dat ook de realiteit in ons leven? Dat Christus op de eerste plaats staat. Onze vrouw, onze man, ons gezin is erg belangrijk maar staat Christus op één. Je werk doe je graag en goed maar Christus gaat voor. Vrije tijd en hobby's, vrienden daar ben je graag maar Christus gaat voor. Kunnen we dat zeggen: Dat Hij de eerste, de belangrijkste, onze eerste liefde is?

Een gesloten tuin, waar het hek dicht gaat voor afgoden, voor zondige invloeden, voor alles wat tussen Christus en ons in gaat staan. Gesloten oren voor schadelijke stemmen en geluiden. Gesloten ogen voor beelden die ons leven vervuilen en besmetten, gesloten harten voor verleidingen en verslavingen. Bent u/jij een gesloten tuin voor Christus, waar Hij Zijn vreugde in vindt? Een tuin vol heerlijke geuren, heerlijke vruchten voor Hem.

Het antwoord van de bruid
In de verzen 15 en 16 komt de bruid aan het woord. Ze zegt als eerste; 'O bron van de tuinen, put van levend water…' Zo spreekt ze de bruidegom aan. Hij is de fontein voor haar tuin. Hij is de bron waar zij uit put, die de tuin bevochtigd en daarom draagt zij vrucht. Daarmee geeft ze aan dat dat niet uit haarzelf is. Hij zorgt er zo voor dat ze zo mooi en liefdevol is, zo vriendelijk en zachtmoedig. Alle vrucht die ze draagt heeft ze aan Hem te danken.

Ze weet van zichzelf wie ze is, dat ze hopeloos tekortschiet. Hij is het die de liefde in haar opwekt, haar verlangens. En ze wil maar één ding en dat is dat ze nog meer vrucht draagt zodat de geur van zijn specerijen zich verspreidt. Maar bovenal dat Hij zelf komt. 'Laat Mijn liefste in Zijn tuin komen en eten van zijn beste vruchten'.

Zo laat de Bijbel ons zien hoe het hoort te zijn tussen geliefden in een relatie, in het huwelijk. Dat de ander zoveel voor je betekent dat je zo graag bij die ander bent. Zo graag ziet dat die ander komt. O bron van de tuinen, put van Levend water, zegt de bruid. Kunnen we dat de bruid nazeggen? Dat al onze vrucht uit Hem, uit Christus is. Dat Hij de bron van ons leven is, Bron van liefde en genade, van Levend water?

Dat Hij zo gekomen is, zichzelf vernederd heeft, geleden heeft, alle pijn en smart gedragen heeft, door God verlaten is. En dat voor u, jou en mij. Voor een zondaar met zoveel onkruid in ons leven. Onze relatie met Christus is daardoor zo vaak verstoort, wat lasteren we Zijn naam, doen hem pijn en verdriet, zijn hardnekkig en vijandig, ontrouw.

Laten we eerlijk zijn, zo ziet ons leven er toch uit. Wat een wonder van genade dat Christus nog omgang met ons wil hebben. Dat Hij u, jou en mij, onwaardige mensen opzoekt.

Let dan op wat de bruid bidt in vers 16. 'Ontwaak, noordenwind, en kom, zuidenwind, waai door mijn tuin, zodat de geur van zijn specerijen zich verspreidt. Laat mijn Liefste in Zijn tuin komen en eten van zijn beste vruchten'! De noordenwind dat was de wind uit het Hermongebergte. De wind die zorgt voor koele lucht en regen. Heerlijk wanneer het warm is in Israël. Je zou kunnen zeggen dat is we wind die troost geeft, bemoediging, wind die verkwikt.

Maar alleen noordenwind is niet goed. Alleen regen en koelte daar groeit gewas niet goed bij, zeker niet in een warm klimaat. Daarom ook: kom zuidenwind. Dat is de wind die uit de woestijn van Juda komt en uit de Negev. De wind die waait met de zon aan de hemel en hitte geeft. Die wind is ook nodig. Je zou kunnen zeggen de wind van de vermaning, de waarschuwing en onderwijs. Wind die je aan je zonden ontdekt. Ook die is nodig.

Beide zijn nodig, noordenwind en zuidenwind, ieder op zijn tijd. Hierin klinkt de roep om de Heilige Geest. De Geest die is als de wind. Als de noordenwind geeft Hij verkoeling, troost, bemoediging en kracht. En als de zuidenwind bestraft Hij, vermaant Hij en ontdekt ons aan onze ongerechtigheden. Maar beide zijn nodig om vrucht te dragen. Dit is wezenlijk voor ons geestelijk leven. Dat ons leven vervuld wordt door de werking van de Heilige Geest, tot versterking van ons geloof, tot groei en opbouw van ons geloof opdat we steeds meer vruchtdragen tot eer van onze Heere Jezus Christus.

Laat toch bovenal uw en jouw verlangen zijn: ‘Laat mijn liefste in Zijn tuin komen en eten van zijn beste vruchten’. Dat Christus Zelf komt. Dat Hij laat merken: Ik hou van u. U bent Mijn bruid, een gesloten tuin waar alleen Ik toegang heb. Daar kijken we Christus in het hart. Daar proeven we en ervaren we Zijn liefde voor ons, verloren zondaren. Dat Hij toch Zelf komt in ons mijn hart en leven. Dat we Hem van aangezicht tot aangezicht zouden zien en met Hem leven als Hij komt. Dat we ons zo bewaren voor Hem, voor Hem alleen als een gesloten tuin.

Gespreksvragen

1. Wat zegt vers 7 over de Bruidegom? En wat leert dit vers ons over hoe de Heere Jezus Christus naar Zijn bruid kijkt?
2. Wat leert dit hoofdstuk ons over de heiligheid van het huwelijk?
3. Wat zijn vandaag de gevaren die onze relatie met de Heere Jezus Christus bedreigen? Op welke wijze moeten wij deze gevaren bestrijden?
4. Op welke wijze ervaart u zowel de noorderwind als de zuidenwind in uw leven?
5. Wat is het verband met Openbaring 2: 1-7?

Gelijkenissen bij Lukas (slot)

ds. C.P. de Boer

Lezen: Lukas 19:11-27

De zogenaamde gelijkenis van de tien ponden vertelt Jezus aan het einde van Zijn omwandeling op aarde. Dat moment stempelt de inhoud en toonzetting van deze gelijkenis. In alle ernst houdt Jezus de schare voor een van de laatste keren een confronterende spiegel voor. De keus voor de vergelijking met een edelgeboren persoon die een reis onderneemt om een koninkrijk te ontvangen, is treffend. Met die keus identificeert Jezus zich met deze hoofdpersoon en legt direct het doel van Zijn reis van Jericho naar Jeruzalem uit.

De gelijkenis van de tien ponden in Lukas moet niet verward worden met de gelijkenis van talenten in Mattheüs 25:14-30. De eerste gelijkenis vertelt Jezus in Jericho vóór Zijn vertrek naar Jeruzalem, de tweede ná aankomst in de stad van David. Ook zijn de inhoudelijke verschillen te groot om beide gelijkenissen te vereenzelvigen (vergelijk de zakenman (Mattheüs) met de koning (Lukas), verschillende bedragen, verschillend publiek, en wel of geen vijanden). Desondanks is er in zekere zin sprake van overeenstemming. Beide gelijkenissen dateren namelijk uit de laatste periode van Jezus´ omwandeling op aarde. Ook zijn ze verteld kort voor Zijn gevangenneming. Tot slot, handelen beide gelijkenissen over de gevolgen van Jezus´ toekomstige terugkeer.

Macht

De directe aanleiding voor het vertellen van deze gelijkenis is het grote wonder dat Jezus in het leven van Zacheüs de tollenaar heeft verricht. Deze man wil Jezus zien. Niets meer en niet minder. Noem het nieuwsgierigheid, maar maak daar ook niet meer van. Hij wil Jezus zien. Weten Wie Hij is (Lukas 19,3). Maar dan wel op zo´n manier dat Jezus hem niet ziet, zodat Hij niet te weten komt wie Zacheüs is.

Om die reden stelt Zacheüs zich verdekt op. Hij klimt in een boom, zodat hij Jezus goed kan bekijken. Hoog in de boom, verscholen achter de bladeren, is Zacheüs niet bang om gezien te worden. Wie zoekt hem?! Plotseling staat Jezus stil, pal onder de plaats waar hij zich verstopt heeft, kijkt omhoog en roept Zacheüs bij zijn naam. Jezus weet waar hij zit, hoe hij heet; dus Jezus kent Zacheüs. Dat niet alleen. Hij beveelt Zacheüs naar beneden te komen en nodigt Zichzelf ongevraagd bij hem thuis. Jezus wil bij Zacheüs blijven. Hij oefent dus macht uit over het leven van deze tollenaar!

Heden

Dit indrukwekkende, onvoorziene moment markeert Jezus met het woord ´Heden!´. Jezus zegt: ´Heden moet Ik in uw huis blijven (vers 5)´, en: ´Heden is dit huis zaligheid geschied (vers 9).´ In het Nieuwe Testament betekent het woord ´heden´ meer dan ´nu´. Dit woord zet een ogenschijnlijk op zichzelf staande gebeurtenis onder hoogspanning.

Zeker binnen het Lukasevangelie bezit dit woord een zeer sterke verwachting. Op de plaats waar Jezus dit woord uitspreekt, zet Hij met dit kernachtige woord een concreet moment in het perspectief van het komende

Koninkrijk van God. Denk bijvoorbeeld aan Jezus´ preek in de synagoge van Kapérnaüm. Wanneer Hij Jesaja 61 gelezen heeft, zegt Hij: ´Heden, is dit woord in uw midden vervuld.´ Daarmee zegt Jezus twee zaken in een zin. Nu is deze belofte van Jesaja 61 vervuld. Ik ben de Messias van Wie Jesaja profeteert.

Tegelijkertijd luidt het vervullen van deze belofte ook een nieuwe fase in Gods heilsgeschiedenis in. Immers, in de komst van de Messias komt Gods Koninkrijk onder de mensen. Daardoor staat alles wat er vanaf dit moment gebeurt in het teken van de komst van Gods Koninkrijk.

Zo ook hier in het huis van Zacheüs waar meer dan een op zichzelf staand wonder plaatsgevonden heeft. Een zoon van Abraham heeft de Zaligmaker gevonden, omdat Christus Hem al kende voordat Zacheüs Jezus ging zoeken. Maar Jezus tilt dit bijzondere, godverheerlijkende moment in het persoonlijk leven van Zacheüs naar een hoger niveau door te zeggen: ´De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.´ Dit algemene woord treft niet alleen deze gevonden tollenaar, maar typeert Jezus´ werk onder ons. Hij zoekt het verlorene, toen en nu, met het oog op de komst van Gods Koninkrijk.

Interpretatie

Om de relatie tussen deze twee – Jezus zoekt het verlorene en de komst van het Koninkrijk van God – te verduidelijken, vertelt de Zaligmaker de gelijkenis van de tien ponden (Lukas 19:11-27). Deze gelijkenis staat onder hoogspanning omdat Jezus nabij Jeruzalem is (Lukas 19:11).

Tegelijkertijd weerlegt deze gelijkenis een verkeerde interpretatie van dit moment. De schare inclusief Jezus´ discipelen verwachten dat met Jezus´ aankomst in Jeruzalem Gods Koninkrijk openbaar wordt (Lukas 19:11). Meerdere malen heeft Jezus de onlosmakelijke band tussen de stad Jeruzalem en de belofte van Gods Koninkrijk benadrukt (vgl. Luk 9:31, 51 en 53; 13:22, 33-34; 17:11 en 18:31-34).

De combinatie van deze belofte, de daarop gebaseerde verwachting en de onduidelijkheid biedt ruimte voor een eigen invulling. Wel laat Hij daarbij open welke rol Jeruzalem daarin zou vervullen. Maar deze eigen interpretatie van Jezus´ woorden verhindert een verstaan van Jezus driemaal aangekondigde lijden en sterven (Lukas 18:31-34). Voor de schare en Jezus´ discipelen kan de komst van Gods Koninkrijk in Jeruzalem niet samengaan met Jezus´ lijden en sterven in diezelfde stad (vgl. Lukas 18:31).

Slaven

De hoofdpersoon van de gelijkenis is een machtige en welgestelde koopman die vanwege geboorterecht een koninkrijk claimt, ergens in een ver gelegen land. Om dit koninkrijk te incasseren moet deze man een lange en langdurige reis maken. Lang vanwege de afstand en langdurig vanwege alle regelingen die in dat ver gelegen land getroffen moeten worden. In de aanloop naar zijn vertrek stelt hij tien slaven als zaakwaarnemers aan. Gedurende de periode van zijn afwezigheid zijn zij geautoriseerd om alle lopende zaken in naam van hun meester te behartigen.

Dit moment in de gelijkenis stemt overeen met de sociale positie die slaven in Jezus´ dagen binnen de Grieks-Romeinse samenleving konden innemen. Slaven konden een hoge positie op de maatschappelijke ladder bereiken, onder andere die van zaakwaarnemer van grote internationaal opererende bedrijven, bestierders van uitgestrekte

landgoederen en mochten naar ratio ook delen in de opbrengsten van deze multinationals. Zo´n slavenbaan was voor menig burger zo aantrekkelijk dat hij zijn vrijheid verkocht om deze positie te kunnen bemachtigen. Liever een rijke slaaf dan een arme burger.

Vijanden

Echter deze meester heeft niet alleen personeel die hem welwillend is, maar heeft ook vijanden, namelijk zijn burgers die hem haten (vers 14). In deze context betekent ´haten´ geen persoonlijke aversie tegen deze man, maar ze accepteren hem niet als koning over hem. Ze verwerpen zijn claim op de troon. Om die reden zenden ze een delegatie met een petitie achter de man aan om te voorkomen dat hij over hen zal heersen. Wat de redenen voor hun verzoek is, vermeldt Jezus niet. Echter hun indringend verzoek wordt afgewezen. Ze zullen deze nieuwe vorst moeten accepteren.

Wanneer meester van de slaven als koning is teruggekeerd tot zijn bezittingen, roept hij zijn achtergelaten slaven ter verantwoording. Hij had hen de opdracht gegeven om met de tien ponden, een pond per man, handel te drijven gedurende zijn afwezigheid (vers 13). Een pond is een gering bedrag, zeker voor een vermogend man zoals de hoofdpersoon in deze gelijkenis (vers 12), die nu nota bene ook nog eens koning van een ver gelegen land is geworden. Op een na, hebben alle slaven hun pond weten te vermeerderen, een wist zijn pond zelfs te vertienvoudigen (vers). Hun beloning is enorm en staat in geen verhouding met het luttele bedrag dat ze te leen hebben gekregen, namelijk voor elke pond een stad. Voor een slaaf betekent dit dat hij zelfs over tien steden mag heersen.

Betrouwbaarheid

Opvallend is de motivatie van deze nieuwe heerser om zijn slaven zo te belonen: ´gij zijt in het minste getrouw geweest (vers 17).´ Deze woorden herinneren aan Lukas 16:10-12: ´Die getrouw is in het minste, die is ook in het grote getrouw; en die in het minste onrechtvaardig is, die is ook in het grote onrechtvaardig. Zo gij dan in den onrechtvaardigen Mammon niet getrouw zijt geweest, wie zal u het ware vertrouwen? En zo gij in eens anders goed niet getrouw zijt geweest, wie zal u het uwe geven?

Deze verzen reiken ons de sleutel aan voor het verstaan van de reden van de opdracht van deze meester aan zijn tien slaven. Het doel van deze opdracht is nog niet eens het vermeerderen van zijn fortuin, maar het beproeven van hun betrouwbaarheid en loyaliteit jegens hem. Wie die twee eigenschappen in het klein bewijst, is in staat om dat ook in grote verantwoordelijkheden te doen.

Die betrouwbaarheid en loyaliteit worden door een vijandige omgeving en door een langdurig wegblijven van de meester beproefd. Een van de tien slaven verontschuldigt zich om die reden voor zijn verzuim van de opdracht. (vss. 20-21). In zijn verontschuldiging houdt hij zijn meester een spiegel voor. De slaaf is bang voor zijn strengheid. Maar dan gebeurt hetzelfde waarvoor Jezus al eens eerder voor gewaarschuwd heeft. Hem wordt de pond ontnomen en gegeven aan de slaaf die met zijn pond de hoogste winst heeft behaald. Omdat deze slaaf niet gehoorzaam is geweest, wordt ontnomen wat hij heeft en aan de andere gegeven (vergelijk Lukas 8:16-18). Hij kan zich voor zijn ongehoorzaamheid aan de opdracht van de meester niet verontschuldigen.

Oordeel
Met deze gelijkenis weerlegt Jezus allereerst een interpretatie van het doel van zijn reis naar Jeruzalem. Zijn omgeving rekent op een voorspoedige reis, een klinkende overwinning op de Romeinen gevolgd door een installeren van het Koninkrijk van God in Jeruzalem. Maar Jezus begint vanaf Jericho (vergelijk Lukas 9:31) aan een lange en langdurige reis. Hij komt terug, maar wanneer is onbekend.

In die tussentijd draagt Hij Zijn volgelingen op getrouw te zijn aan Zijn opdracht. Wie deze plicht verzaakt uit angst voor de terugkerende Koning wordt publiekelijk onteerd en gestraft. Het uitvoeren van die opdracht geschiedt in een Hem vijandige omgeving. Maar die tegenstand kan geen excuus zijn om de opdracht te staken.

Integendeel, betrouwbaarheid en loyaliteit worden gevoed door de verwachting dat deze vijandschap van korte duur is. Indirect tekent Jezus in deze gelijkenis ook een zelfportret. Hij is van hoge komaf en aanzien en onderweg om het Koninkrijk van God te ontvangen.

Deze gelijkenis vertelt Jezus aan de vooravond van Zijn lijden en sterven. Daardoor plaatst Hij de komende gebeurtenissen in hoger perspectief. Niet Zijn naderend lijden en sterven bepalen de uitkomst van de komende dagen, maar Zijn doortocht door dood en graf naar Zijn verhoging door God diens rechterhand op Gods troon (Handelingen 2:31-36). De strengheid van de meester in de gelijkenis komt overeen met het rechtvaardig oordeel van Koning Jezus over Zijn onderdanen. Hij beoordeelt hen op grond van hun loyaliteit en betrouwbaarheid. In die zin krijgt elk van discipel wat hij heeft verdiend.

Gespreksvragen

1. Hoe heeft Zacheüs met zijn geleende pond veel verdiend en wordt hij door Jezus rijk beloond?
2. Pas deze gelijkenis eens toe op uw gemeente en persoonlijk leven. Op welk slaaf lijkt uw gemeente en op wie lijkt u?
3. Leg het verband tussen deze gelijkenis en de vraag van Jezus´ discpelen in Handelingen 1:6. Stellen Jezus´ discipelen in Handelingen 1:6 hun vraag vanuit de verwachting van een aards koninkrijk (betrek in uw antwoord Lukas 24:45)?
4. Loyaal en betrouwbaar zijn voor God en onder de mensen in een vijandige omgeving herkent u wellicht, bijvoorbeeld uw familie of werkomgeving. Wat kan een gemeente of gemeenteleden daarin voor u betekenen? En Wie is de Heere daarin voor u?
5. Verlangt u ook naar Jezus´ terugkeer?

Nieuws uit Veenendaal

A. Kok

Geachte broeders,

Wanneer ik dit schrijf denk ik aan het overlijden van ds. A.K. Wallet op zondag 18 mei. Geboren op 17 juni 1939, opgegroeid onder de prediking van wijlen ds. R. Kok in Veenendaal. De prediking van ds. Kok is hem tot zegen geweest en dat heeft hem gestempeld. In de winkel van zijn vader werd hij bakkersknecht, maar op latere leeftijd werd de roeping tot predikant hem te sterk. Hij moest en wilde daarin de Heere volgen.
In 1977 werd Ouderkerk aan de Amstel zijn eerste gemeente, Sliedrecht (Eben-Haëzer) 1983, Leerdam 1992, Naarden 2007, emeritus 2007.
Voor onze mannenbond heeft hij veel betekend. Een aantal jaren (1982-1997) was hij bestuurslid van onze bond en talrijk zijn de studieschetsen die hij voor ons blad heeft geschreven. Zijn laatste serie studieschetsen verscheen in 2023. Toen hij nog kon bezocht hij de bondsdagen trouw. De laatste tijd had hij grote zorgen over de gezondheid van zijn vrouw, terwijl zijn eigen gezondheid ook steeds minder werd. Nu is hij niet meer onder ons. Hij mag nu Zijn Zender en Koning eeuwig lofzingen met alle geheiligden.
We leven mee met zijn vrouw, (klein-) kinderen en de verdere familieleden. We bidden hen de troost en de sterkte van de HEERE toe.

Vanuit het bestuur zijn er een paar mededelingen:
1. Verder is er gereageerd op de a.s. vacature voor secretaris. Tijdens de huishoudelijke vergadering van 1 november hoopt het bestuur u voor te stellen om br. P. van der Lede uit Nunspeet te benoemen tot secretaris van onze mannenbond. Ook hoopt hij de website te gaan beheren. Op een wonderlijke wijze zijn we met deze broeder in contact gekomen. We mogen er duidelijk Gods leiding in zien. Br. Van der Lede is secretaris van de mannenvereniging te Nunspeet. De komende tijd zal hij door mij worden ingewerkt. We zijn de Heere dankbaar dat Hij voor onze mannenbond wil zorgen en wensen br. Van der Lede een goede, gezegende tijd toe.
2. De bondsdag hopen we zaterdag 1 november weer te houden. Ds. B. de Graaf uit Nunspeet hoopt te spreken over: De tijd gewogen en geduid.
3. Ds. C. P. de Boer heeft zijn bijdragen over gelijkenissen afgerond. We zeggen hem hartelijk dank voor zijn inzet. We hebben ds. J.W. Wüllschleger bereid gevonden om een serie schetsen te schrijven vanuit de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Daar zijn we hem dankbaar voor.

Broeders, en allen die bij u horen, in alles Gode bevolen! Een goede gezegende 'zomertijd' toegewenst!

Een hartelijke groet, namens het bestuur
A. Kok (secretaris)

Nog even extra aandacht voor:
- *Bondsdag 1 november te Ede*
- *De website: www.mannenbond-cgk.nl*
- *Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 3-2025: zaterdag 16 augustus 2025.*

Voor alle data geldt D.V.

Lezing over vergeving

ds. M.J. van Keulen

gehouden voor de Christelijke Gereformeerde mannenverenigingen in Friesland

In 2019 kreeg ik de gelegenheid om een bezoek te brengen aan Rwanda, precies 25 jaar na de vreselijke genocide waarbij een miljoen Tutsi's en gematigde Hutu's in een tijdsbestek van 100 dagen werden vermoord. Familieleden, buren en bekenden gaven elkaar aan of vermoorden elkaar. Bij één van de massagraven die we bezochten sprak een man over vergeving. Hij zei; 'Ik wil wel vergeven, maar er is nog nooit iemand naar mij toegekomen om vergeving te vragen'. Vergeving blijkt een lastig onderwerp. Vandaar deze lezing om samen stil te staan bij 'vergeving'. Dit doen we aan de hand van zeven gedachten uit het boek 'De waarheid over vergeving' van *John MacArthur.*

1 We hebben vergeving nodig

Dagelijks komt er slecht nieuws onze huiskamers binnen. We horen van ellende, misbruik, oorlog en geweld en de drijvende kracht achter al dat slechte nieuws is de zonde. Bij al dat slechte nieuws zien we verschillende reacties; ontkenning, goed praten, etc. Tegenwoordig wordt veel menselijk falen, als ziekte of als een beperking bestempeld. Wat vroeger zonde was, allerlei vormen van immoreel en slecht gedrag worden nu geïdentificeerd als symptomen van één of andere psychologische afwijking. En het aantal mensen dat onder die noemer ergens aan lijdt neemt alleen maar toe.

Zo was er een agent van een Amerikaans onderzoeksbureau die werd ontslagen omdat hij 2000 dollar achterover had gedrukt en daarna in het casino had vergokt. Hij stapte naar de rechter en voerde een gokverslaving aan als zijn handicap. Dat maakte zijn ontslag een kwestie van illegale discriminatie.

Crimineel gedrag, allerlei perversiteiten en elke denkbare verslaving zijn toelaatbaar geworden door ze als medische aandoening te categoriseren. Massa's ouders zijn zo beinvloed door zulke diagnoses, en weigeren hun kinderen wegens wangedrag te straffen. In plaats daarvan zoeken ze therapie voor welke diagnose ook maar past bij hun onhandelbaar kind.

Het zonde-als-ziekte model is een schot in de roos voor de therapie industrie. Zulke therapie geeft mensen het gevoel slachtoffer te zijn, hulpeloos onderworpen aan hun aandoening. Therapie gaat dan vaak om zelfaanvaarding en het leren omgaan met je aandoening. Maar wanneer we spreken van zonde is de enige remedie nederig berouw, erkennen dat je straf van God verdient, dat jij alleen verantwoordelijk bent voor je zonde. Vervolgens bekering, goedmaken, groei door middel van gebed, Bijbelstudie, gemeenschap met God en afhankelijkheid van Christus.

Veel hedendaagse therapieën zijn dodelijk en on-Bijbels, geestelijk vernietigend. Het brengt namelijk de meest catastrofale vorm van ontkenning teweeg, namelijk de ontkenning van eigen schuld. Wie hun eigen zondigheid weigeren te ontkennen, zetten feitelijk zichzelf gevangen in hun eigen schuld.

Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en is de waarheid niet in ons. Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid. 1 Joh. 1: 8-9

Jezus is naar de wereld gekomen om zondaars te redden. Hij is niet gekomen om degenen te redden die zichzelf willen vrijspreken. Waar ontkenning van zonde en schuld is en wanneer het geweten het zwijgen wordt opgelegd, dan kan daar geen redding en heiliging zijn. En om die reden ook geen bevrijding van de genadeloze zondemacht. Is er dan alleen maar slecht nieuws? Nee, het goede nieuws is dat de zonde kan worden aangepakt. Schuld en angst kunnen worden weggenomen. Het leven heeft een doel, er is hoop op leven na de dood.

In het Oude Testament wordt nergens gesuggereerd dat zondaren hun eigen zonde kunnen verzoenen, ofwel volledig, ofwel gedeeltelijk. Niet door goede werken te doen of bewerkelijke rituelen uit te voeren. In feite is het overheersende beeld van de verzoening in het Oude Testament dat een onschuldige plaatsvervanger van wie het bloed voor de zondaar werd vergoten.

En bijna alles wordt volgens de wet door bloed gereinigd, en zonder het vergieten van bloed vindt er geen vergeving plaats. Hebr. 9: 22

Wij hebben een plaatsvervanger nodig. Toen Abraham de opdracht kreeg om Izaäk op een altaar te offeren, voorzag God Zelf in een plaatsvervanger in de vorm van een ram. Tijdens het Pascha was de plaatsvervanger een vlekkeloos lam. Het hoofdbestanddeel van de offerdienst onder de wet van Mozes was het brandoffer, dat kon bestaan uit een jonge stier, een lam, geit of tortelduif, afhankelijk van de financiële situatie van de aanbidder. Het offerdier als symbool van verzoening vanwege de zonde.

2. Alleen God kan zonde vergeven

In Lukas 5: 17-26 vinden we de geschiedenis van Jezus die de verlamde man geneest, nadat zijn vrienden hem door het dak voor Zijn voeten hebben laten zakken. Wanneer Lukas voor het eerst over de Farizeeën en Schriftgeleerden schrijft slaan ze Jezus vanaf de zijlijn gade. Ze zijn gekomen om redenen te vinden om Hem af te wijzen. In de confrontatie met hen is Jezus' goddelijkheid altijd de kern van het conflict.

Jezus preekte veel over vergeving. Het is een belangrijk thema in de Bergrede, het krijgt een plek in het gebed des Heeren.

12 En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven.
14 Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven.
15 Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven. Matth. 6: 12, 14 en 15

Zo ook wanneer de mannen de verlamde door het dak laten zakken. De verlamde man staat symbool voor de gevallen mens. Hij kon niet bewegen, was volkomen afhankelijk van de welwillendheid van anderen en niet in staat iets voor zichzelf te doen. In alle drie de evangeliën staat dat Jezus omhoogkijkt en hun geloof zag. Hij zag geloof weerspiegeld in hun volharding en vastberadenheid door hun vriend voor Hem te brengen om genezen te worden.

Iedereen zag de verlamde man, maar Jezus zag zijn geloof. Zonder enige opmerking van de verlamde zegt Jezus; 'Man, uw zonden zijn u vergeven'. Hij vergaf hem zonder dat de man iets hoefde te doen. Hij rechtvaardigde hem volledig.
Jezus' woorden gaf de Farizeeën en Schriftgeleerden waar ze op gewacht hadden, een gelegenheid om Hem te beschuldigen. 'Wie is deze Man Die godslastering spreekt? Wie kan zonden vergeven dan God alleen'?

De vraag is retorisch. Ze vroegen zich niet echt af wat het antwoord zou kunnen zijn. Ze wisten heel goed dat niemand anders dan God zonden kan vergeven. Wanneer Jezus hun hart aanziet, stelt Hij hun geloof, dat God alleen zonden kan vergeven, niet aan de kaak. Ze hebben namelijk helemaal gelijk. Dit was precies wat Jezus wilde dat ze zich zouden afvragen. Daarom stelt Jezus vervolgens de vraag; 'Wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en ga lopen'? Hoewel het zeker is dat God alleen zonden kan vergeven is het ook zeker dat alleen God een wonder kan verrichten. Jezus wilde laten weten; 'Maar opdat u zult weten dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde om zonden te vergeven (zei Hij tegen de verlamde): Ik zeg u, sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis. En de man stond op en ging naar zijn huis terwijl hij God verheerlijkte'.

Jezus belichaamde alle kenmerken van God. Vriendelijkheid, lankmoedigheid, genade maar ook rechtvaardigheid en oordeel. Al die kenmerken zijn in bepaalde mate terug te vinden in Zijn omgang met de Farizeeën en Schriftgeleerden. Maar zij waren blind voor Zijn macht en autoriteit.

3. Gods vergeving is onverdiend
God liefde voor mensen is een barmhartige liefde. Het is een liefde van medelijden. Liefde die voortkomt uit een gebroken hart.

U, Heere, bent immers goed, mild om te vergeven
en rijk aan goedertierenheid voor allen die U aanroepen. Ps. 86: 5

De Heere, onze God, is vol barmhartigheid en menigvuldige vergeving, hoewel wij tegen Hem in opstand zijn gekomen. Dan. 9: 9

HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt. Ex. 34: 6-7

We moeten begrijpen dat er in geen enkele zondaar iets is wat Gods liefde afdwingt. Hij houdt niet van ons omdat we beminnelijk zijn. Hij is niet genadig jegens ons omdat we Zijn genade op enige manier verdienen. We zijn verachtelijke zondaren die, als we niet worden gered door genade van God, op de vuilnisbelt van de eeuwigheid worden geworpen, dat is de hel. We hebben geen wezenlijke waarde in onszelf, er is niets in ons om lief te hebben.

Je hoort tegenwoordig nogal eens: Je moet jezelf zien als iemand die bijzonder is voor God. God houdt van je om wie je bent. Maar dat gaat aan de waarheid voorbij. God houdt niet van ons om wie we zijn. Hij houdt van ons ondanks wat we zijn. Hij houdt niet van ons omdat we bijzonder zijn. Het is juist Zijn liefde en genade die ons leven waarde geeft.

Dat lijkt een somber perspectief voor mensen die opgegroeid zijn in een cultuur waar eigenwaarde tot de hoogste deugd is verheven. Maar het is tenslotte wat de Bijbel ons leert;

Wij hebben gezondigd, evenals onze vaderen, wij hebben ons misdragen, wij hebben goddeloos gehandeld. Ps. 106: 6

Echter, wij zijn allen als een onreine,
al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld kleed
wij allen vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons weg als de wind.
Jes. 64: 6

God houdt van ons omdat Hij liefde is. In plaats van Zijn liefde te zien als bewijs dat er iets waardevols in ons schuilt, zouden we ons er nederig door moeten voelen. Gods liefde is een medelijdende liefde voor iets wat waarde had kunnen hebben, maar het niet heeft. Het is barmhartige liefde.

Het goede nieuws over redding blijkt te beginnen met het slechte nieuws over de zonde. Zoals Jezus zei; 'Zij die gezond zijn hebben geen geneesheer nodig, maar zij die ziek zijn. Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars'. De realiteit is dat wij niet in staat zijn om op een goede manier te leven en uit onszelf God te behagen. Zonder Hem zijn we reddeloos verloren.

Zoals een ongehoorzaam kind zijn vader teleurstelt, zo stelt onze zonde onze hemelse Vader teleur. Maar net zoals een vader een kind dat zijn ongehoorzaamheid berouwvol belijdt, weer met open armen verwelkomt, zo schenkt God ons opnieuw de vreugde van het heil wanneer we onze zonden aan Hem belijden. Johannes legt uit: 'Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid'. 1 Joh. 1: 9

De Bijbel leert ons dat verloste mensen met regelmaat om vergeving moeten bidden. Zolang wij in een zondige wereld leven en onze eigen zondige neigingen hebben, is er het besef dat we als christenen, ook al zijn we voor eeuwig gezuiverd, nog elke dag reiniging van de gevolgen van de zonde nodig hebben. Echte belijdenis van zonde is niet alleen toegeven dat je iets verkeerd gedaan hebt, maar erkennen dat je tegen God hebt gezondigd en tegen Hem persoonlijk in opstand bent gekomen.

Het Griekse woord voor belijden is 'hetzelfde zeggen'. Je zonden belijden is hetzelfde zeggen als wat God erover zegt en erkennen dat Gods zienswijze van je overtredingen juist is. Om die reden houdt oprechte belijdenis ook altijd berouw in, het afkeren van slechte gedachten of daden. We hebben onze zonden niet oprecht beleden totdat we het verlangen hebben uitgesproken ermee te breken.

Wie zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar wie ze belijdt en nalaat, zal barmhartigheid verkrijgen.
Spr. 28: 13

Oprechte belijdenis leidt tot gedragsverandering. In Jes. 66: 2 zegt de Heere; 'Maar Ik zal zien op deze, op de ellendige en verslagene van geest, en wie voor Mijn woord beeft'. Zonde is een realiteit van het leven op aarde. Voor christenen is het slechts een tijdelijke, aan ons knagende tegenstander. Er wacht ons namelijk een

heerlijke redding, door de genade van een liefdevolle Vader die klaarstaat om ons voor eeuwig in Zijn heerlijkheid op te nemen, nadat Hij ons zondeloos gemaakt heeft in de hemel.

4. God wil vergeven
De Roemeense prediker Richard Wurmbrand vertelde eens over een jongeman die een misdaad op zijn geweten had. Daarvoor had hij lange tijd in de gevangenis gezeten. Voordat hij naar huis ging, schreef hij zijn vader een brief waarin hij vroeg of hij hem zijn misdaad vergeven wilde. Zijn vader gaf een merkwaardig antwoord.

Die vader schreef: "Je komt maar met de trein. Die komt langs ons huis; en als je wilt weten, of ik het je vergeef, kijk dan maar of er een witte zakdoek in een boom in de tuin hangt."

De jongen nam de trein naar zijn ouderlijk huis. Onderweg kon hij niet stil blijven zitten. Hij liep telkens heen en weer. "Waarom ben je zo zenuwachtig?", vroeg een medereiziger. Toen de jongeman vertelde waarom hij zo gespannen was, zei die medepassagier: "Ga maar zitten; ik zal wel voor je kijken." Even later reed de trein langs het ouderlijk huis van de jongen. En wat zag hij? De hele boomgaard hing vól met witte lakens…

Net als de vader van die jongen verlangt de hemelse Vader ernaar om zondaren te vergeven. Dat is zijn hart. 'U, Heere, bent immers goed, mild om te vergeven (…)" Psalm 86:5. Gods vergeving is diep en grondig. Hij komt er later niet meer op terug en haalt geen oude koeien uit de sloot. *'U zult al hun zonden werpen in de diepten van de zee,* Micha 7:19.

Hetzelfde zien we in de gelijkenis van de verloren zoon. 'En toen hij nog ver van hem verwijderd was, zag zijn vader hem en deze was met innerlijke ontferming bewogen en hij snelde hem tegemoet, viel hem om de hals en kuste hem' Luk. 15: 20. De Schriftgeleerden en Farizeeën verwachtten dat de vader de zoon stevig zou aanpakken. De eer van de vader was immers aangetast door de opstandigheid van zijn zoon en daarnaast had de vader zichzelf te schande gemaakt door toegeeflijk te hebben gereageerd. Zijn reputatie stond op het spel. Nu de jongen thuiskwam verwachten de Farizeeën dat hij zou krijgen wat hij verdiende. Dat de vader zijn zoon zwaar zou straffen.

Dit was het deel van de gelijkenis dat hun wettische hart het meest aansprak. Hierdoor zijn ze in beslag genomen. Een ding was zeker, er kon geen directe vergeving zijn. Het beste scenario naar hun idee zou zijn dat de jongen elke omgang met zijn familie zou worden ontzegd, dat hij een verschoppeling zou blijven. In een cultuur van eer, zou het niet uitzonderlijk zijn geweest dat de vader de zoon had geweigerd hem te ontmoeten. Het zou gewoon zijn geweest dat de zoon eerst publiekelijk bestraft zou worden. Zodat hij de schande zou voelen die hij zijn familie had aangedaan. Dit lijkt misschien wreed maar vergeet niet de straf die Mozes voorschreef voor een opstandige zoon.

Dan moeten alle mannen van zijn stad hem met stenen stenigen, zodat hij sterft. Zo moet u het kwaad uit uw midden wegdoen. Laat heel Israël het horen en bevreesd zijn. Deut. 21:21

5. God komt in actie om te vergeven
Maar op dit punt neemt Jezus' gelijkenis een onverwachte wending. Hier was een

vader die niet alleen bereid was zijn zoon genade te schenken in ruil voor de belofte van een leven van verdienstelijkheid, maar die er naar verlangede volledige vergeving te schenken bij het eerste teken van berouw.

Het is duidelijk dat de vader reikhalzend had uitgekeken naar de terugkeer van zijn zoon. Hoe had hij anders kunnen zien dat hij van verre was? De vader stond op de uitkijk, diepbedroefd maar hoopvol, terwijl hij in stilte de onuitsprekelijk pijn van de liefde voor zijn zoon droeg. Hij hoopte vurig dat zijn zoon zou overleven en thuiskomen. Dat aspect van deze gelijkenis komt ook terug in de gelijkenissen waarin een herder vol overgave zijn verloren schaap, en waar een vrouw haar verloren penning zoekt. Elk het beeld van Christus als de getrouwe zoeker van zondaren om hen naar zich toe te trekken.

Hij zet de eerste stap, nog voordat ze op het idee komen Hem te gaan zoeken. Hij zet altijd de eerste stap. Hij betaalt Zelf de prijs voor verlossing. Hij is het die elke zondaar roept en rechtvaardigt. De vader rent naar zijn zoon toe. Iets wat gezien werd als een beschamende vertoning, ongepast. Maar Jezus zegt dat de vader rende. De vader vernederde zichzelf, ook al was de verloren zoon degene die dat had moeten doen. Dit is een passend beeld van Christus Die zichzelf vernederde om de verlorenen te zoeken en te redden. Die het kruis op zich heeft genomen, de schande niet achtende. Hij droeg alles ter wille van ons en in onze plaats.

De vader kon zijn liefde niet inhouden en aarzelde geen moment om vergeving te schenken. Dit was nog schokkender voor de Farizeeën en Schriftgeleerden. De vader omhelst en kust de zoon. Gebaren van uitbundige vreugde, maar ook van acceptatie, vriendschap, liefde, vergeving en volledig herstel. Een prachtig beeld van vergeving wordt ons in het evangelie geboden.

De doorsnee zondaar wil het moeras van de zonde uit, en zijn eerste ingeving is een plan te verzinnen. Hij zal zijn schuld wegwerken. Hij zal zichzelf hervormen. Maar zo'n plan zal nooit slagen. De schuld is te groot om te betalen, en de zondaar kan niets aan zijn eigen status veranderen. Daarom vangt de Redder hem op. Christus is al vernederd, heeft de schande op Zich genomen, leed onder afkeuring, verdroeg bespotting en betaald de prijs voor de schuld in zijn geheel. Hij omhelst de zondaar, overlaadt hem met liefde, gunt hem volledige vergeving en verzoent hem met God.

Opvallend is dat de vader al vergeving schonk nog voordat de zoon een woord gezegd had. Nadat de vader de zoon omhelst had, voordat de zoon zijn schuld kon belijden zoals hij vooraf geoefend had; 'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u. En ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden. Maak mij als één van uw dagloners'. Voordat hij iets kan zeggen valt zijn vader hem in de rede en droeg hij de bedienden op te beginnen met de voorbereidingen voor een feestmaal.

De vader lijkt de omvang en oprechtheid van het berouw van zijn zoon te hebben afgeleid aan het eenvoudige feit dat de jongen weer thuis was gekomen. Hij kende zijn zoon goed genoeg om te weten wat zijn terugkeer betekende. De onvoltooide belijdenis lijkt misschien een klein detail in de gelijkenis, maar het punt dat Jezus aan de Farizeeën en Schriftgeleerden

wilde maken is van groot belang. De grote bereidheid van de vader om te vergeven. De jongen had absoluut niets gedaan om voor zijn zonden te boeten, en toch vergeeft de vader hem volledig en royaal, zonder terughoudendheid. Hoe zit het dan met de rechtvaardigheid? Het is toch logisch dat er voor de zonden geboet moet worden?

6. God voorziet in een weg tot vergeving
Het klopt inderdaad dat zonden verzoend moeten worden. Denk niet dat waar God zonden vergeeft Hij eenvoudigweg de andere kant opkijkt en doet alsof ze nooit hebben plaatsgevonden. De wet van Mozes stond vol met bloedige offers, juist om die waarheid onontkoombaar te maken.
Dit punt is van doorslaggevende betekenis. Denk eraan dat Jezus de gelijkenis in de eerste plaats voor de Farizeeën vertelde. Hij ging in op hun verkeerde idee van God. In hun leer ontbrak elk aanvoelen van ware genade. Daarom konden zij niet bevatten hoe zondaars die vergeving ontvingen, voor God konden bestaan zonder een leven van godsdienstige inspanning.

De Farizeeën hadden de waarheid uit het Oude Testament aangedikt met hun eigen bewerkelijke systeem van tradities, regels en zinloze formaliteiten. Ze waren ervan overtuigd dat zondaren goede werken moesten verrichten om bij te dragen aan de verzoening van hun eigen zonden.
Het tekort van deze leer van de Farizeeën is dat niemand genoeg verdienste kon verwerven om de zonde te verzoenen via een onvolkomen gehoorzaamheid aan de wet. De wet zelf maakte volkomen duidelijk dat de prijs van volledige verzoening veel hoger was dan een mens ooit zou kunnen betalen.

De mens die zondigt, die zal sterven.
Ezech. 18: 4

De gelijkenis van de verloren zoon ontmaskert dit idee. Het laat de eenvoudige waarheid zien van hoe en waarom berouwvol geloof de enige manier is waarop een zondaar rechtvaardiging kan vinden voor God. Vergeving is geen beloning voor verdiensten die we met goede werken verwerven. Maar zondaren die berouw tonen en zich tot God keren worden direct volledig gerechtvaardigd, en vrijelijk vergeven vanaf het eerste moment van geloof, voordat er enige sprake is van goede werken. Een belangrijke les is het voorbeeld van Abraham. 'En hij geloofde in de Heere, en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid'.

Ik weet dat dit mensen schokt, omdat we zo vaak horen dat gered worden eenvoudig is. *Steek je hand maar op, kom maar naar voren, zeg maar na… vraag maar in je hart.*
Het klinkt allemaal eenvoudig. Het enige probleem is dat al die dingen niets te maken hebben met echt gered worden en de nauwe poort binnengaan. Dergelijke uitnodigen houden in dat Jezus maar een meelijwekkende Redder is die wacht tot wij de eerste stap zetten voordat Hij in actie komt. Het houdt in dat redding afhangt van een menselijke beslissing, alsof de macht die ons redt de macht van de 'vrije wil' van de mens zou zijn. Volgens Jezus is het heel moeilijk om gered te worden. 'Ga binnen door de nauwe poort, want wijd is de poort en breed is de weg die naar het verderf leidt, en velen zijn er die daardoor naar binnen gaan; maar de poort is nauw en de weg is smal die naar het leven leidt, en weinigen zijn er die hem vinden'. Matt 7: 13-14

Ik geloof nooit dat er iemand ooit per ongeluk in het koninkrijk van God

terechtgekomen is. Dat is goedkope genade. Dat is makkelijk geloof, oppervlakkig, de emotionele benadering van opwekkingspredikers. Ik geloof in Jezus! Mooi dan hoor je erbij, kom erin. Nee, de weinigen die de poort vinden, moeten hard zoeken. Het koninkrijk is voor degenen die intens verlangen daarbinnen te komen. Die een gebroken hart hebben vanwege hun zondige aard, die verlangen dat Jezus hun leven vernieuwt.

Een van satans grote leugens vandaag is dat het eenvoudig is om christen te worden. Dat is het helemaal niet. Het is een nauwe poort die je moet vinden en je alleen doorheen moet gaan, verslagen over je eigen zondigheid en verlangend naar vergeving. Je zou kunnen zeggen, dat klinkt als een godsdienstige prestatie. Dat is het absoluut niet. Wanneer je gebroken bent besef je dat je niet door die poort kunt komen, dan schenkt Christus je kracht erdoor te gaan. In je gebrokenheid wordt Zijn kracht de bron waaruit je put. Wat wij moeten doen is de zonde en ons onvermogen toegeven en smeken om genade van boven.

Het is in de weg van zelfverloochening, je laat al je bezittingen achter en gaat met lege handen binnen. De juiste houding verwoord Jezus heel mooi in Matt. 18: 3, 'En Hij zei: Voorwaar, Ik zeg u: Als u zich niet verandert en wordt als de kinderen, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan'. Het kenmerkende van kinderen is dat ze volkomen afhankelijk zijn van anderen en niets verdienstelijks hebben gedaan. Geloof begint waar we onszelf overgeven aan de genade van Zijn vergeving. Er zijn veel mensen die zeggen dat ze Jezus bewonderen maar toch zijn ze niet door de nauwe poort gegaan. Ze kwamen niet met verbroken, berouwvolle harten. Ze smeekten niet om verlossing bij de enige bron, de Heere Jezus Christus.

7. God wil dat wij anderen vergeven
We delen het goede nieuws en leven ernaar door anderen lief te hebben en te vergeven. Zoals Petrus ons in herinnering brengt; 'Maar heb voor alles vurige liefde voor elkaar, want de liefde zal een menigte van zonden bedekken'. 1 Petrus 4: 8. Christenen moeten tot het uiterste liefhebben, hetgeen het bedekken van tal van zonden omvat. Zonde moet worden aangepakt, maar ook worden vergeven. Dat houdt in 'bedekken'. Wanneer wij wrok koesteren moeten wij eraan herinnerd worden dat Jezus de straf al heeft gedragen voor hetgeen die persoon verkeerd heeft gedaan. Ons onvermogen om te vergeven spreekt onze liefde tegen. Mensen die weten dat ze vergeven zijn, zijn in staat ook zelf te vergeven.

Maar wees ten opzichte van elkaar vriendelijk en barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft. Ef.4: 32

God was vriendelijk en barmhartig voor u en vergaf u terwijl u het niet verdiende. Als uw houding ten opzichte van anderen is gebaseerd op wat ze verdienen, dan ontgaat het u waar het hier om draait. Degenen die Gods karakter illustreren, zijn liefdevol, vriendelijk, barmhartig en vergevingsgezind. Die houding verwacht God van degenen die in Christus wedergeboren zijn.

Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen. Rom 12:18

Een vredige relatie kan niet van één kant afkomstig zijn. Maar wij moeten doen

wat we kunnen om onze kant van de relatie goed te houden. Ons innerlijk verlangen zou, met de hulp van God, moeten zijn om met iedereen in vrede te leven, zelfs met de meest zondige, vervelende mensen. Volgens Gods Woord moeten wij alle mogelijke moeite doen om de vrede te bewaren tussen ons en degenen die ons vervolgen. Wanneer wij onze wrok en verbittering laten varen en onze vijanden volledig vergeven, dan kunnen wij oprecht naar verzoening met hen streven. Paulus zei duidelijk hoe we moeten leven: 'En alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem'. Kol. 3: 17

Ongelovigen zouden misschien meer aandacht aan de evangelieboodschap geven als we hen iets bijzonders zouden laten zien. We kunnen beginnen met niet te liegen, altijd de waarheid vertellen. Nooit meer boos worden maar altijd ons liefdevol gedragen. Niet meer stelen maar delen, niet verbitterd zijn, wraakzuchtig of gewelddadig, enz. Maar de belangrijkste maatstaf voor liefde in het leven van een christen is misschien wel vergevingsgezindheid. Dat is omdat God ons Zijn liefde in termen van vergeving heeft getoond. De Bijbel had ons kunnen leren dat God zo van de wereld hield dat Hij mooie bloemen, bomen of bergen schiep. Maar er staat: 'Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft'. Joh. 3:16

Hij gaf Zijn Zoon om ons te vergeven. Dat geeft meer blijk van Gods liefde dan bloemen, bomen of bergen. Hebben wij ook zo lief? Zo niet, dan bent u geen kind van God, want die hebben anderen lief.

'Geliefden, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde is uit God; en ieder die liefheeft, is uit God geboren en kent God. Wie niet liefheeft, kent God niet, want God is liefde'. 1 Joh. 4: 7-8

Hierin is de liefde van God aan ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat wij zouden leven door Hem. 1 Joh. 4: 9

Jezus is ons hierin tot voorbeeld. Hij dreigde niet toen Hij aan het begin van Zijn ongelofelijke lijdensweg stond. In plaats daarvan vergaf Hij hen die Hem onrechtvaardig behandelden. 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen'. Luk. 23: 34

De apostel Petrus droeg christenen op om geen kwaad met kwaad te vergelden of laster met laster, maar om te zegenen. Dat was de houding van Jezus. Zouden wij met wraak reageren, ontnemen wij onszelf de beloning die lijden bedoelt voort te brengen. Wraak toont een gebrek aan vertrouwen dat we behoren te hebben in Gods vermogen om op Zijn tijd alles goed te maken, inclusief het straffen van de onrechtvaardigen en het belonen van degenen die getrouw hebben gehandeld. Geef het over aan God, laat Hem het afhandelen.

Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, zegt de Heere. Rom. 12: 19

Om terug te komen bij de opmerking van die man in Rwanda; Ik wil wel vergeven, maar er is nog nooit iemand naar mij toegekomen, om vergeving te vragen. Vergeving begint niet bij of iemand vergeving vraagt, maar of wij leven uit

de vergeving door het bloed van Christus! Het begint bij berouw over onze eigen zonden, en het geloof dat die ons door de dood van Christus vergeven zijn.

Boekbespreking

Nieuw berijmd,
25 psalmen en lofzangen door Enny de Bruijn

Door de eeuwen heen zijn er talrijke dichters geweest die de psalmen opnieuw berijmden, om zo deze oude liedteksten opnieuw te verwoorden voor hun eigen tijd.

In die traditie schrijft ook Enny de Bruijn regelmatig nieuwe psalmberijmingen, die breed gewaardeerd worden en waarvan er verschillende gepubliceerd zijn in het Reformatorisch Dagblad. In deze bundel zijn 25 van haar berijmingen bij elkaar gebracht.

De teksten kenmerken zich door klassieke en tegelijk eigentijdse taal, met eerbied voor de oorspronkelijke tekst. Een uitgave voor alle lezers en zangers die verrast willen worden door psalmen in mooie, nieuwe woorden.

A. Kok

Verslag districtsavond Mannenverenigingen Noord-Veluwe

ds. J.W. Wüllschleger

17 februari 2025

Thema:
Geloven in een postmodern tijdperk
Plaats:
Christelijke Gereformeerde Kerk te Putten

De opening wordt verzorgd door de voorzitter Henk Bokhorst.

We zingen Psalm 89: 1 en 7 en lezen: Filippensen 2: 14-18. Paulus roept op tot volharden, zonder morren, zonder overwegen, vasthouden aan het Woord van het leven. Dit als Kroon op de prediking. De voorzitter gaat voor in gebed en geeft het woord aan de inleider van deze avond ds. J.W. Wüllschleger.

Als onderwerp **geloven in een postmodern tijdperk**, of **'onze tijd vanuit bijbels perspectief'**. met de volgende indeling:

I Geschiedenis van secularisatie
II Kenmerken van onze tijd
III Christen zijn in deze wereld

I Geschiedenis van secularisatie
Wie de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw bewust heeft meegemaakt, weet dat er op een gegeven moment een omslag plaatsvond in onze cultuur. De tijd na de Tweede Wereldoorlog was een periode van materiële groei en welvaart. Tegelijk haakte men massaal af van de kerk. Er rustte een taboe op godsdienst. Geloof is achterhaald, God bestaat niet, enz. Er was in de maatschappij een sterke antihouding tegenover christendom. Het was de tijd waarin reformatorische scholen, de EO en het RD ontstonden. Maar rond de jaren '90 ging er een andere wind waaien. Plotseling was religie weer 'in'. 'Religie mag weer', werd gezegd. Dat wil zeggen: in het publieke domein was het niet meer dom en achterhaald om te geloven, hoe men dat ook invulde. Allerlei oosterse religies deden opgeld. Denk aan de New Age Beweging,

Hoe kwam dat? Dat had onder andere te maken met de leegheid die mensen ervoeren als gevolg van het materialisme. De toegenomen welvaart gaf geen bevrediging.

Vandaag leven we in een geseculariseerde wereld. **Secularisatie** wil zeggen: het openbare leven is onttrokken aan de invloed van de kerk, het is de los-van-God-beweging. Dat is de rode draad. De vraag is: Wat heeft geleid tot deze situatie?

Ons land (en andere Europese landen) kon vele eeuwen beschouwd worden als een christelijke natie. Daarin kwam echter langzaam een kentering. In de 16e eeuw kwam de ons welbekende **Reformatie**. Maar ook het humanisme baande zich een weg. Het humanisme stelde de mens centraal. De mens is de maat van alle dingen.

In de 17de eeuw ontstond een stroming: het **Rationalisme**, ook wel aangeduid als de **Verlichting**. Belangrijk woordvoerder daarvan is René Descartes (1596-1650), een fransman. Hij wilde tot zekerheid

van de dingen komen. Zo kwam hij tot zijn uitspraak: 'Ik denk, dus ik besta'. Descartes stelde de menselijke rede tegenover de Goddelijke openbaring. Als reactie: de **Romantiek** in de 18de eeuw. Jean Jacques Rousseau (1712-1778), ook een fransman, was veel meer een gevoelsmens. De mens is van nature goed. Ieder mens is vrij geboren, stelde hij. Rousseau was op zoek naar het authentieke zelf. Vrij van allerlei regels die de samenleving ons oplegt. De romantiek keerde zich tegen de gevestigde orde. Allerlei instituten kwamen onder kritiek te staan. Die vormen een sta-in-de-weg voor een vrije ontplooiing van ons 'zelf'. Denk hierbij aan: huwelijk, gezin, kerk, overheid.

Hoezeer rationalisme en romantiek ook van elkaar verschilden, beiden staan kritisch tegenover de kerk en het christendom.

In de 19de eeuw de **Revolutie**. Het begint in Frankrijk. De leus daarvan was: vrijheid, gelijkheid en broederschap. 'Geen God en geen meester'. Dat is de diepste drijfveer van de revolutie: los van God zijn. Autonoom zijn. De revolutiegeest waart overal rond in Europa van de 19e eeuw.

Daarnaast is er de **Natuurwetenschap**. Sinds de 16e eeuw ging de natuurwetenschap zich ontwikkelen. Men ging natuurlijke processen begrijpen. Bijvoorbeeld: hoe ontstaat onweer? Het christendom verklaarde alles vanuit God. Maar meer en meer kon men verklaringen geven los van God. De ontwikkeling van wetenschap en techniek had diep ingrijpende gevolgen. Zo groeide er een onbegrensd vertrouwen in menselijk kennen en kunnen. Het denken werd beheerst door **Vooruitgangsgeloof**. Wetenschap en techniek namen een hoge vlucht. Daar hebben we God niet voor nodig. De mens is immers van nature goed. 'Bouw scholen, sluit de gevangenissen', was de leus. We zouden een betere wereld krijgen met allemaal gelukkige mensen. Dit duurde tot in de 20e eeuw.

De wetenschap gaat geannexeerd worden door het ongeloof. Iemand die hierin een sleutelrol heeft gespeeld is de Britse onderzoeker Charles Darwin (1809-1882). Hij ontwikkelde de leer van natuurlijke selectie, beter bekend als de **Evolutieleer**. Dankzij Darwins werk werd de wetenschap nu ook een instrument om het ongeloof te verbreiden. Geloof en wetenschap worden tegenstellingen van elkaar. God speelt geen rol in de natuurlijke processen.

Welke invloed had dit alles op de kerk? In de kerk dringt het Rationalisme door. De liberale **Verlichtingstheologie** zag God als Vader van de hele mensheid. Christus als goed voorbeeld voor de mensen. Verzoening door voldoening was niet nodig. Men geloofde in 'God, deugd en onsterfelijkheid'. De mens is goed.

In Groningen ontstond een nieuwe theologie, de **Groninger richting**. Deze werd meer gevoed vanuit de Romantiek. Het vrome menselijk gemoed stond voorop.

Op al deze ontwikkelingen volgt een reactie. In Groningen ontstond in 1834 de **Afscheiding** onder **Hendrik de Cock**. Daarnaast leidde Abraham Kuyper later de **Doleantie** (1886). Hij was o.a. theoloog, staatsman, hoogleraar, minister-president, en oprichter van de ARP.

Ook in de **staat** waren er sterke tegengeluiden. **Groen van Prinsterer** was een bekend staatsman in de 19e eeuw. Hij

noemde zichzelf geen staatsman, maar evangeliebelijder. 'Tegen de revolutie het evangelie!' was zijn leus.
De wereld na de Tweede Wereldoorlog veranderde drastisch. De jongere generatie ging in de jaren '60 een tegencultuur vormen. Denk aan de hippies en de provo's, de Dolle Mina's en de seksuele revolutie. Deze revolutie werd mede mogelijk gemaakt door de ontwikkeling in wetenschap en techniek. Denk aan de uitvinding van de pil en anticonceptie.
Mondigheid kenmerkt onze tijd.
Dit hangt samen met een gezagscrisis. Ongebonden vrijheid. Instituten die in de weg staan, moeten uit de weg geruimd worden. Dat betreft het huwelijk (en het gezin). Ook de kerk is een obstakel.

II Kenmerken van onze tijd
Postmodernisme is een beweging die in de 20e eeuw is ontstaan. Als term zegt het alleen dat het **na** (**post**) het **modernisme** komt. De tijd van zekerheden is voorbij na 2 wereldoorlogen. Drie trefwoorden die het postmodernisme typeren: subjectivisme, relativisme en individualisme. Ze hangen met elkaar samen.

Subjectivisme: de mens staat als subject centraal, met zijn emoties. Mijn gevoel is de norm. Het gaat erom of ik ergens een goed gevoel bij heb. Waarheid is een subjectief begrip. Heel veel dingen zijn subjectief. Heel sterk komt het subjectivisme uit op het terrein van **seksualiteit**. Denk aan de LHBTI-beweging. Je seksuele identiteit wordt bepaald door je innerlijk gevoel.

Relativisme: alle dingen zijn relatief, betrekkelijk. 'Er is geen absolute waarheid'. Niemand kan claimen de waarheid te hebben. Wie dat wel doet, wordt gezien als arrogant en onverdraagzaam. Alle godsdiensten zijn gelijk, hoor je zeggen. Jodendom, christendom, islam, hindoeïsme, boeddhisme, enz. Ieder heeft een stukje van de waarheid. Het inclusieve denken hoort hier ook bij. **Inclusief** wil zeggen: Het sluit iedereen in, welke ideeën men ook heeft. De inclusieve maatschappij waarin wij leven, is **exclusief** wat betreft het christelijk geloof. Want het christendom heeft een waarheidsclaim.

Individualisme: dan slaat het door. We zijn allemaal individuen. Hier tegenover staat het **collectief**, de gemeenschap.

Onze samenleving heeft een aantal pijlers gehad die we collectief deelden. Dat waren het *gezin, de kerk en onze natie*. Het waren de traditionele kaders waarbinnen ieder individu zijn plaats had en ook kon functioneren. Het huwelijk raakte in discrediet, er kwamen andere samenlevingsvormen. Ook het gezin kwam onder druk te staan. Het gezin wordt vandaag gezin als een samenstelling van een aantal individuen. Vader, moeder, broers en zussen zijn 'de personen met wie ik in één huis woon'.

Ook in de kerk traden er grote veranderingen op. **Dr. Harry Kuitert** deed afstand van de klassieke gereformeerde theologie. 'Alle spreken over boven komt van beneden', schreef hij. We leven in een gefragmentariseerde wereld, waar ieder zijn eigen waarheid heeft. Wat voor de een waar is, hoeft dat nog niet voor een ander te zijn. We moeten ieder dan ook in zijn waarde laten.

III Christen zijn in deze wereld
Ik denk hierbij als voorbeeld aan Paulus op de Areopagus. In zijn redevoering zoekt hij allereerst een **aanknopingspunt**. Een ingeving van boven – om aan te kno-

pen bij het altaar van de onbekende God. ‘Die God, Die u niet kent, verkondig ik u’, zei hij. Zo vond hij ingang.
We kunnen hiervan leren voor evangelisatie. Er liggen aan de ene kant kansen en mogelijkheden. Veel mensen zijn vervreemd van het evangelie. Ouderen weten het vaak nog wel vanuit hun jeugd. Maar de jonge generatie weet er vaak nauwelijks of niets meer van. Je merkt juist vandaag onder jongeren een zoektocht naar vastheid en zekerheid. Men zoekt naar zingeving. Waarvoor leef ik? Wat is de zin van mijn leven? Daar kunnen we op inhaken.

We denken alles dichtgetimmerd te hebben met ons wereldbeeld, maar God is bij machte daar dwars doorheen te komen. Gelukkig maar. Wij kunnen God buiten onze wereld denken te houden, maar Hij laat Zich niet door ons dirigeren.

De vraag is nu: Hoe verhouden Bijbel en cultuur zich tot elkaar? Lezen we de cultuur door de bril van de Bijbel of lezen we de Bijbel door de bril van de cultuur?

Het geloof kent zekerheid. *Het geloof nu is een vaste grond van de dingen, die men hoopt, en een bewijs van de zaken, die men niet ziet.* (Hebr. 11:1).

Houd vast wat u heeft! Hierna is er nog ruimte om vragen te stellen.

Daarin komt na voren dat we als christen een positieve boodschap aan de wereld hebben. We mogen gebruik maken van de openheid van de tijd waarin we leven om deze Boodschap te verbreiden. Dit geldt ook naar jongeren toe die houvast zoeken en deze niet in de maatschappij van vandaag vinden en gemakkelijk beïnvloed worden door allerlei godsdiensten.

Te gemakkelijk vinden we het lastig om buitenkerkelijken de benaderen met de positieve Boodschap. Helaas worden we ook beïnvloed door de nieuwe hermeneutiek: mijn situatie is mijn uitgangspunt. Dit kan er toe leiden dat theologen spreken over: “Gods Woord staat in de Bijbel”.

De oproep is: verzet de bakens niet, houvast wat u heeft. Tot slot zingen we Ps 119: 53 en 67, waarna ds Wüllschleger met ons dankt.

De voorzitter wenst ieder wel thuis. We waren deze avond met ong. 25 personen aanwezig.

Impressie vergaderseizoen 2024-2025 mannenvereniging 'Onderzoekt de schriften' te Bunschoten-Spakenburg

Onze mannenvereniging telt 25 leden. De kwieke broeders bevinden zich qua leeftijd om en nabij 70 a 80 jaar met uitloop naar 90 jaar, en enkele jonge leden. Om de veertien dagen vergaderen we op de maandagavond. Gemiddeld zijn er 20 broeders ter vergadering.

Elk lid is in het bezit van een syllabus Bijbelstudies, samengesteld door onze secretaris plus een vergaderrooster en de namen van de inleiders en degenen die de vrije bijdrage verzorgen.

De eerste vergadering was op 23 september. En daar zitten dan 23 broeders in het gelid, wat onwennig zo'n eerste keer in het nieuwe seizoen. Als regel zingen we een psalm of lied als opening, waarna de voorzitter in gebed gaat. Vooraf doen we een "lief en leed" rondje om eventueel persoonlijke ervaringen mee te nemen in het gebed.

Voor de pauze werken we wat zakelijke dingen af als notulen en in- en uitgaande stukken. Het is regel dat de inleider bij de koffie ons verrast met meestal natte cake, wat bevorderlijk is voor het spraakvermogen.

We leiden ons zelf in door het lezen van de tekst uit de Bijbel plus de desbetreffende Bijbelstudie. De bijbehorende vragen worden plenair behandeld, waarna de inleider de vraag beantwoordt en tevens het laatste woord heeft. Bij ons fungeert de inleider als uitleider en wordt alleen gecorrigeerd als zijn "uitleiding" niet correspondeert met de Schriftbedoeling.

De meeste broeders hebben een vaste zitplaats rondom een vierkante tafel. Enkele switchen van zitplaats en opvallend is dat de "zwevende" broeders vaak de meeste inbreng hebben in de discussie.

Tegen 10 uur sluiten we af, na de vrije bijdrage en een kort vragenrondje, met een lied en gebed.

In de vergadering van 4 november stond de reformatie, ingesteld door koning Hizkia centraal in onze bespreking. Zo'n 3100 jaar geleden opende Hizkia de deuren van het huis van de Heere en stelde de priesterdienst weer in.

Het is 507 jaar geleden dat Luther zijn 95 stellingen aan de deur van de slotkapel in Wittenberg sloeg. In alles was toen en nu: een vaste burcht is onze God, een toevlucht voor de zijnen.

Onze secretaris was in de historie gedoken en ontdekte dat onze mannenvereniging op 4 november 1931 is opgericht door ds. N.Brandsma. Vandaag precies 93 jaar geleden!

Het openingslied in 1931 en nu ook ons beginlied was psalm 119: 3: "Och, schonk Gij mij de hulp van Uwen Geest, mocht Die mij op mijn paan ten Leidsman strekken…….".

Een broeder merkte op dat velen van ons het 100 jarig bestaan van onze vereniging niet in levende lijve zullen meemaken. Waarvan akte!

Tijdens de vergadering van 18 november stonden we stil bij twee belangrijke gebeurtenissen van de afgelopen week. Een bewogen week waar enerzijds de betogingen tegen de staat Israël in Amsterdam die volledig uit de hand liepen en schokkende beelden van straatgevechten op het scherm verschenen. Anderzijds richtten we onze blik op het vergaderwerk van de Generale Synode met nu achteraf de verdrietige constatering dat onze landelijke kerk “in brand staat”.

De vergaderingen in december stonden in het teken van het Christusfeest. Met woord en gezang verdiepten we ons in een door de secretaris samengestelde declamatorium.

Na de pauze vertoefden we een “treetje hoger” in ons kerkgebouw om daar het eerste gedeelte van ons vergaderseizoen af te sluiten met een hapje en drankje.

In de vergadering van februari waren op uitnodiging 4 jongeren van een bijbelclub aanwezig om kennis te nemen op welke wijze oudere broeders omgaan met het bestuderen van het Woord van God en de daaraan verbonden beleving van het geloof. Heel zinvol te vernemen hoe jongeren en ouderen vanuit verschillende invalshoeken het Woord tot zich nemen en een begaanbare weg zoeken in het volgen van Jezus Christus, die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Het boek Spreuken kwam aan de orde in de laatste vergaderingen in April.

We namen kennis van de aangereikte wijze handvatten voor de mond, de tong en woorden en de goede of schadelijke uitwerking die zij kunnen hebben.

Tenslotte,
Dank aan de Heere, onze God en Vader, die ons ruimte bood als broeders samen te komen om in stilte en met verwondering ons te verdiepen in Het Woord dat leven geeft en licht schenkt in ons menselijk bestaan.

Soli Deo Gloria!

Met broederlijke groet,
Gijs Veldhuizen (voorzitter)

12 mei 2025

Sprekers themadagen 2025

Thema: De Eerste en de Laatste.
Over het begin en de voltooiing van Gods werk.

ZATERDAG 5 OKTOBER 2025
Sprekers:
ds. A. Langeweg (PKN Barendrecht)
ds. W.L.W. Kater (CGK 's Gravenzande)
Locatie: Immanuëlkapel,
Ridderkerk – Oostendam

ZATERDAG 11 OKTOBER 2025
Sprekers:
ds. D. van der Wal (CGK Aalten)
ds. J.A.J. Pater (PKN Doornspijk)
Locatie: Gebouw Maranatha,
Veenendaal

Let op de vrome en zie naar de oprechte,
want het einde van die man zal vrede zijn
(Ps. 37:37)

Het bestuur en de leden van de mannenbond van Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland hebben met ontroering kennis genomen van het overlijden van

ds. A.K. Wallet

in de leeftijd van 85 jaar.

Gedurende vele jaren leefde ds. Wallet intensief met onze bond mee. Lange tijd was hij lid van het bondsbestuur en in vele nummers van ons bondsblad stonden artikelen van zijn hand die erg gewaardeerd werden. Tot voor kort was hij ook een trouw bezoeker van onze bondsdagen.

Het was het diepe verlangen van zijn hart om wat voor anderen te mogen betekenen in het licht van het Woord van God en daarin is hij voor velen tot een rijke zegen geweest. Hij heeft nu zijn wens verkregen en is ingegaan in de vreugde van zijn Heere.

Nu hij niet meer onder ons is, laat hij een grote lege plaats achter in de kring van zijn gezin en familie en in die van onze kerken en onze mannenbond. We gedenken het werk dat hij in het Koninkrijk van God heeft mogen doen met groot respect en diepe dankbaarheid.

Wij wensen zr. Wallet, haar kinderen en haar kleinkinderen de liefdevolle nabijheid en ondersteuning van de HEERE toe voor de komende tijd.

Vlaardingen/Veenendaal, 18 mei 2025

Namens het bestuur van de mannenbond,

ds. C.J. Droger, voorzitter
A. Kok, secretaris